

Dobrovoljno preuzimanje obaveza radi otklanjanja mogućih povreda konkurencije u Srbiji

→ Srđana Petronijević

→ Danijel Stevanović

Izmene i dopune zakona o zaštiti konkurencije, na snazi od novembra 2013. godine, uvode preko potrebne izmene u režim zaštite konkurencije Republike Srbije, kojima se učesnicima na tržištu omogućava da podnesu predlog obaveza koje su dobrovoljno spremne da preuzmu radi otklanjanja mogućih povreda prava konkurencije.

Šta je dobrovoljno preuzimanje obaveza?

Dobrovoljno preuzimanje obaveza (poravnanje) omogućava učesnicima na tržištu koji se nalaze u postupku ispitivanja povreda prava konkurencije od strane Komisije za zaštitu konkurencije (Komisija) da podnesu predlog obaveza koje su spremne dobrovoljno da preuzmu radi otklanjanja mogućih povreda. Komisija može, ukoliko prihvati predlog, prekinuti ispitni postupak umesto da donese konačno rešenje kojim se utvrđuje povreda prava konkurencije, a kojim može izreći i kaznu u visini do 10% ukupnog godišnjeg prihoda.

Kada se može podneti predlog za dobrovoljno preuzimanje obaveza? Šta sve treba uzeti u obzir?

Učesnik na tržištu koji je predmet postupka može podneti predlog za dobrovoljno preuzimanje obaveza od trenutka formalnog pokretanja postupka ispitivanja povreda prava konkurencije, do trenutka kada Komisija izda obaveštenje o utvrđenom činjeničnom stanju – koji predstavlja formalno obaveštenje kojim Komisija obaveštava učesnika na tržištu o činjenicama i dokazima na kojima će zasnovati rešenje kojim se utvrđuje povreda prava konkurencije.

Predlog za dobrovoljno preuzimanje obaveza se može zasnovati na činjenicama sadržanim u zaključku o pokretanju postupka kao i činjenicama utvrđenim u toku postupka. Ovo omogućava učesniku na tržištu da ima detaljan uvid u najvažnije moguće povrede prava konkurencije koje Komisija ispituje, i tako da oblikuje svoj predlog na način koji će joj omogućiti da izbalansira potrebu da otkloni takve povrede i potrebu da što manje poremeti svoje poslovanje.

Međutim, predlog za dobrovoljno otklanjanje mogućih povreda će se podvrgnuti testiranju. Konkretno, predlog će biti javno objavljen u obliku rezimea glavnih elemenata predloženih mera, sa pozivom upućenim svim zainteresovanim stranama da podnesu svoja pismena zapažanja i mišljenja na predložene mere. Shodno, moguće povrede prava konkurencije, iako se možda tiče samo ograničenog segmenta ili broja učesnika na tržištu, putem testa će biti objavljena svim učesnicima na tržištu, uključujući i one koji nisu znali ni sumnjali na postojanje moguće povrede. To može negativno uticati na poslovne odnose i aktivnosti učesnika na tržištu koji je podneo predlog.

Koji su mogući ishodi predloga za dobrovoljno preuzimanje obaveza?

Komisija nije u obavezi da prihvati predlog, ni u vidu u kojem ga je učesnik na tržištu prvobitno podneo, ni u vidu u kojem je testiran. Ako Komisija nije uverena da će predloženim merama biti otklonjene moguće povrede koje su predmet postupka, ona može odbiti predlog i nastaviti postupak, koji se može završiti i određivanjem kazne.

S druge strane, ako Komisija, na osnovu testa, utvrdi da je verovatno da će predložene mere otkloniti moguće povrede prava konkurencije koje su predmet postupka, ona će zaključkom odrediti odgovarajuće mere na osnovu datog predloga i prekinuti postupak.

Komisija, međutim, može nastaviti postupak u roku ne dužem od tri godine od dana donošenja zaključka o prekidu postupka ako (i) nastupe bitne promene okolnosti (na tržištu) na kojima se zasnivao zaključak o prekidu postupka, (ii) stranka ne ispuni obaveze iz zaključka, odnosno ne dostavi Komisiji odgovarajuće dokaze o tome; ili (iii) Komisija ustanovi da je zaključak donet na osnovu netačnih ili neistinitih podataka koje je dostavio učesnik na tržištu koji je predmet postupka.

Koje su implikacije dobrovoljnog preuzimanja obaveza za učesnike na tržištu?

Najbitnija i najatraktivnija implikacija dobrovoljnog preuzimanja obaveza iz perspektive učesnika na tržištu je to što uspešno preuzimanje obaveza može da predupredi donošenje rešenja o postojanju povrede prava konkurencije od strane Komisije. Takva rešenja bi, osim mera sličnih onima koje bi učesnici na tržištu dobrovoljno preuzeli, predviđala i kazne u visini do 10% ukupnog godišnjeg prihoda učesnika na tržištu koji su izvršili povredu.

Dobrovoljnim preuzimanjem mera, učesnici na tržištu koji su predmet postupka su u mogućnosti da mnogo brže i efikasnije okončaju postupak, kao i da utiču na samo definisanje mera koje će preduzeti radi otklanjanja mogućih povreda prava konkurencije. Stoga mogućnost podnošenja predloga za dobrovoljno otklanjanje mogućih povreda omogućava učesnicima na tržištu ne samo da otklone veliki broj nesigurnosti i rizika do kojih bi moglo dovesti donošenje konačnog rešenja od strane Komisije na kraju ispitnog postupka (uključujući i opasnost izricanja kazne), već i da imaju i znatan uticaj na to kako će njihovo poslovanje izgledati u budućnosti.

Najbitnija i najatraktivnija implikacija dobrovoljnog preuzimanja obaveza iz perspektive učesnika na tržištu je to što uspešno preuzimanje obaveza može da predupredi donošenje rešenja o postojanju povrede prava konkurencije od strane Komisije.

<http://roadmap2015.schoenherr.eu/settlements-potential-competition-law-violations-serbia/>

schoenherr

AUSTRIA
BULGARIA
CROATIA
CZECH REPUBLIC
EUROPEAN UNION
HUNGARY
MOLDOVA
POLAND
ROMANIA
SERBIA
SLOVAKIA
SLOVENIA
TURKEY
UKRAINE

Srdana Petronijević

Partner, Serbia

T: +381 11 3202 600

F: +381 11 3202 610

s.petronijevic@schoenherr.rs

→ [CV/Profile](#)

schoenherr

AUSTRIA
BULGARIA
CROATIA
CZECH REPUBLIC
EUROPEAN UNION
HUNGARY
MOLDOVA
POLAND
ROMANIA
SERBIA
SLOVAKIA
SLOVENIA
TURKEY
UKRAINE

Danijel Stevanović

Attorney at Law, Serbia

T: +381 11 3202 600

F: +381 11 3202 610

d.stevanovic@schoenherr.rs

→ [CV/Profile](#)